

TURINYS

Žodis moksleiviams	5
I. Geografinis pažinimas	7
Lietuvos geografinio pažinimo raida	7
Kas yra geografinis pažinimas	7
Lietuva žemėlapiuose	9
Lietuvos vardo kilmė	12
Geografinė padėtis. Teritorija ir sienos	14
Geografinė padėtis	14
Teritorija, jos dydis	18
Lietuvos teritorijos kaita	19
Valstybės siena	20
Laiko skirtumai Lietuvos teritorijoje	22
Administracinis teritorijos suskirstymas	24
II. Gamtinė geografija	28
Lietuvos žemės gelmės ir jų turtai	28
Ką slepia Lietuvos žemės gelmės	28
Žemės gelmių turtai	34
Paviršius	39
Lietuvos paviršių kūrė... ledynai	39
Dabartinis paviršius	42
Kas keičia dabartinį paviršių	45
Klimatas	48
Orų stebėjimai	48
Klimatą formuojantys veiksniai	49
Mikroklimatas	54
Klimatą apibūdinantys meteorologiniai elementai	55
Vandens	64
Vandens reikšmė	64
Upės	64
Nemunas – didžiausia mūsų upė	68
Neris, Nevėžis, Dubysa	72
Lietuva – ežerų kraštas	76

Kaip susidarė mūsų ežerai	81
Tvenkiniai	84
Požeminiai vandenys	86
Pelkės	90
Baltijos jūra	95
Ar ir toliau maudysimės Baltijos jūroje?	98
Kuršių marios	100
Dirvožemiai	104
Dirvožemių susidarymas	104
Dirvožemių grupės	107
Kaip pagerinti dirvožemį	109
Melioracija – vienas žemių gerinimo būdų	111
Augalija	113
Mišškai – žaliasis krašto apdaras	113
Pievų, pelkių ir vandens augalija	119
Gyvūnija	122
Kraštovaizdis	126
Kraštovaizdžio samprata	126
Kraštovaizdžio veiksniai	127
Lietuvos kraštovaizdžio įvairovė	129
Gamtos apsauga	131
Saugomos teritorijos ir gamtos paminklai	131
Rezervatai	131
Nacionaliniai parkai	133
Regioniniai parkai	135
Draustiniai	136
Gamtos paminklai	136
Raudonoji knyga	139
Pasitikrinkite, ar žinote svarbiausius Lietuvos geografinius objektus	140
III. Socialinė geografija	141
Gyventojai	141
Gyventojų skaičius	141
Natūralusis gyventojų judėjimas	145
Demografinė ir socialinė gyventojų sudėtis	148
Tautinė gyventojų sudėtis	151
Gyventojų migracija	155
Gyvenvietės	159
Miestai ir kaimai	159
Didžiausi, aukščiausi, giliausi...	166